Ч. 77. Чернівцї, пятниця дня 1. (14.) липня 1905 р. Рочник XXI.

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
що середи, пятницї і недїлї,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.
Редакция, адміністр. і експедиция
при улици Петровича ч. 2.
Рукописи звертає ся лише на попереднє застережене. — Рекламациї неопечатані вільні від оплати почтової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“
разом з „Рускою Радою“:

на цїлий рік	20 К.	— с.
„ пів року	10 „	— „
„ чверть року	5 „	— „
„ місяць	1 „	70 „

Поодиноке число „Буковини“ 16 сотиків.

Передплата і належитість за інсерати платні в Чернівцях.

Справи краєві.

Національна нетерпимість (Uebermuth) і ненависництво расове вщіплене у кров окраїнних Німцїв. Та як декуди гасить їх жар вплив культури, то у наших християньских Тевтонів ще й жевріє віроісповідне вороговане... Ось таке то чесне братство несе німецку культуру на Буковину. Ми не так давно тому кинули були промінь сьвітла на їх крайно осоружну роботу, а се тих панків так подражнило, що не має майже однїського числа „Buk. Nachr.“, де-б не було напастий на Русинів. Розуміє ся на тих нападах очевидний слїд тропікальної спеки пануючої в Чернівцях, то-ж годї тільки не пожалїти авторів тих заміток, яких до рівноваги може привести хиба студений туш... Послїдне імпозантне руске віче, виказуюче силу і цїпкість рускої орґанїзациї роздратувало всю черновецку пресу, а найпаче розум „Buk. Nachrichten“, еї Hintermänner-и заграли вперед ролю дурних Міхлїв, стараючись віче осьмішити, та тут найшли ся в прикрім положеню весельчаків, які самі є предметом сьміху. Ото-ж і ступили наші культуртреґери на иньшу ногу. В 5020 ч. вже трублять про „Die ruthenische Gefahr“. І трублять тевтоньскі сурмачі про те, що руске віче висловило Волохам і Нїмцям своє обурене і погорду; так оббріхувати свій загал важуть ся в кілька день по оповіщеню якраз противних резолюций віча!! Се потрафлять лиш — Вармани! А дальше чути сурмача, що руске віче, се Fanal — блеск зарева в темну будучину, коли то закипить страшний бій у Буковинї, то пристрастні і непогамовані Русини заллють мов повінь Нїмцїв, Румунів і Жидів. А та повінь страшна, бо тільки подумайте, чого то не бажають Русини в своїх резолюциях!! А ту непогамованість і пристрастність руску видно було у вічу і в походї і перед митрополичою палатою, де рускі вічевики поводили ся прямо незрівнано тактовно, коли їх прирівнати до Нїмецких інтелїґентів-загорілців, що руйнують хати і ріжуть ся та бють ся в західних провінциях Австриї. Не правда? А наші „культуртреґери“ причаїли ся, вдають смиренних і кличуть все населене буковиньске до походу проти Русинів. Ще й хвалять ся, що то вони се придумали. Et haec meminisse iuvabit нїмецкі зайди! Та, що vana sine viribus ira, даремна лють, як сил не має, почуває і п Варман, чи Відман. Нї брїхнями, нї інтриґами нїчого не вдїє нам помимо щирої охоти. Тож нїмецкі „свободолюбцї“ завертають вже „an die hohe Regierung“, щоб воно почало переслїдувати Русинів і те ради Нїмцїв, які хотять відограти ролю удержуючих державу!! Зайди із усїх кінцїв Австриї, що живуть тільки юджепем одної нациї проти другої, а вкінци являють ся обридливими денунцияторами — в роли спаситслїв Австриї! Се справжний Schauspiel für die Götter. Але тевтоньскі інтриґанти можуть бути певні, що — як каже Поляк — „псе ґлоси не ідоп в нєбйоси“, а кожда їхна інтриґа тільки що раз виразнїйше показує властиве обличе бутних „культуртреґерів“ — цїлому краєви.

Homo homini lupus каже латиньска пословиця — себто, що чоловік для чоловіка вовком. Тимчасом у нас сталось таке, що вовк чи там Lupu став для д-ра Волчиньского дуже „снизходительним“. Ось на его внесене став др. Волчиньский сталим комісарем краєвого банку відповідно до 31. §. статуту банкового. Розуміє ся, що се не Tittel ohne Mittel, але тільки уряд, який не дає майже нїякої працї, а за се 1.200 К. річної плати. Правда сумка не величка в прирівнаню до людий, що обильнїйше заспокоїли свої вовчі апетити на краєвий гріш, але „добра псу муха“, як писав колись „Buk. Lyod“— і 1.200 К. не полова. От так то хоч скромно вивдячує ся п. Лупу своїм патронам за те, що видвигли его на теперішне становище. Др. Волчиньский має буцїм-то видати тих 1.200 К. на гуманні цїли. Але-ж се буде новий рід гуманности, як др. Волчиньский, незвичайно засібний дїдич, буде сповняти милосердні вчинки не грішми своїми, але краєвими, видушеними із кишень податників...

Одеска револьта.

(Ориґ. допись „Буковини“).

Одеса, 5. липня 1905.

У пятницю, 30. н. ст., в ранцї підійшла до Одеси ескадра, а так коло 11. години простувало швидко до берега пять білих панцирників: Ростислав, Три Сьвятителї, Сіноп, 12 Апостолів і Георґій Побідоносець під прапорами віцеадмірала Кріґера і контр-адмірала Вишневецького. Потемкін, що стояв в гаванї підіймив бойовий прапор і пішов їй на зустріч. Ескадра підходила до берега в бойовому строї. Хто був сьміливійший та цїкавійший з мешканцїв чи сяк, чи так знайшов собі місце, щоб бачити море, здебільшого на дахах найвисших будинків, позаяк на вулицї, що ведуть до моря не пускало війско нікого. З острахом і з якоюсь трівогою ми дожидали морського бою российської ескадри... Потемкін, розкрашений у чорний колїр держучи бойовий прапор і раз-по-раз розмовляючи прапорами з ескадрою, ішов просто в її середину. Ось вони наблизились, ось він проходить проміж панцирників... проміж міноносок, що скрізь нишпорять по морю і відходить геть далї від ескадри... Усї лекше зітхають — тепер Потемкін може вільно йти в море. Ескадра підходить близько до берега, повертає, вистроюєть ся знову в бойову лїнїю і йде в море за Потемкіном. Тодї Потемкін повертає назад до берега і знову йде на зустріч ескадрі. Ось вони сходять ся, ось Потемкін проходить проміж панцирниками. Потемкін коло берега, ескадра геть на обрії. Пять панцирників поставали у ряд, на рівній дістанциї, як от телеґрафові стовпи. Увесь час примовляють ся прапорами. Так стоять з пів години, загородивши собою цїлком вихід у море. На морі де завжди за лїсом щогл і труб корабельних ми не бачимо води, тепер крім ескадри не видко нї одного парохода; усї закордонні покидали свої дїла та пішли з Одеси, а свої теж повтїкали під укритя кріпостей: хто в Очаків, хто в Севастопіль, у Керч, хто куди міг. Про се ще перед днем просив їх Потемкін. О другій годинї від ескадри віддїляєть ся панцирник Георгій Побідоносець і підходе блище до Потемкіна. Тодї останні 4 панцирники з своїми міноносками уходять в море і зникають з очий. В гаванї лишають ся тільки два панцирники. Так за годину вони те-ж уходять в море і там ховають ся за обрием. У 5 і пів годин обоє панцирники з'являють ся на обрію, а у 6 год. підходять близько до берега, до самого маяка, і тут стоять.

Під різкою.

(Оповідане із салдатского житя.)

(Дальше.)

— Як стоїш? — накинув ся знов комендант на Грицька, побачивши его жалісну й безпомічну стать, що ще більше корчила ся з наближенем салдата, що нїс різки.

— Супокій! — закричав баталїоновий, підскочивши аж до Грицькового уха.

— О, баба! грішити знає, а як дійшов вже до кінця — то боїть ся. Ех, ти паршива зволоче! Висше голову! диви ся „звірем“! Диви ся як молодець! — Так! — кричав комендант над самим ухом Грицька, тикаючи ему здоровезним кулаком по під ніс. Старий вояк запримітив вже давно, що викликані салдати, а головно Грицько тратять звичайну рішучість і витривалість і се лютило его.

Грицько старав ся перекинути ся в „молодця“. Він підняв голову, піднїс гордо бороду, випростував груди, затягнув в себе черево, справив руки, але все те удавало ся ему дуже лихо. Єго „щось“ давило, „щось“ переміновало его в „бабу“ і він не міг нїяк запанувати над собою.

— Як дивиш ся? Гляди веселїйше, — не переставав баталїоновий комендант кепкувати.

Грицько старав ся глянути часом веселїйше, глипав часом на коменданта, але его очі не виражали нїчого окрім горя і болю. Се роз'ярило коменданта до крайности і на Грицькову голову посипав ся ряд здоровезних кулаків. А як Грицько почав — по думцї коменданта дивити ся „веселїйше“, — то він звернув ся до баталїону:

— Супокій! На плече!

Баталїон виконав скоро і точно команду і стояв далї, держачи оруже на „плечу“..

Почало ся читане засуду Грицька Блохи. По прочитаню засуду взяв баталїон „до ноги“.

— Ну, лягай, чого стоїш? — Звернув ся комендант до Грицька. Грицько скинув з себе, ледво дишучи, шинелю і остав ся тільки в спіднім одїню. Шинель розстелено на земли і Грицько зачав спускати штани. Єго руки дрожали, пальцї були не рухомі. Грицько задер сорочку, перехрестив ся і ляг рішучо на шинели. Єго лице почервонїло, а худі голі ноги дрожали, наче в пропасници. Баталїон стояв не рухомо. Що сих людий непокоїло, не знаю. Їх чутя і милосерде, як людий, були скриті під салдатским мундїром. Їх лиця не виражали нїякої пристрасти, вони були наче камяні. Дисциплїна придавила в них всяку спосібність відзивати ся на такі вражіня.

Голий Грицько лежав на шенели і тряс ся нервово. Ожидане мучило всїх.

— Сїдай на ноги, а ти на плечі! — приказав комендант двом салдатам з баталїону, що вже передше були до сего призначені. Салдати посїдали і придавили своїм тягаром ноги і груди Грицька. Грицько закусив зубами руки і... завмер.

— Зачинай, а ти числи! — приказав комендант двом салдатам, що ще стояли. Один з салдатів взяв в руку різку і дивив ся нїчого не думаючи, куда би вдарити перший раз, а другий переступав з одної ноги на другу і очевидно не знав, що має робити. Оба вони були блїді, а по їх поважних мінах мож були міркувати, що вони думають щось дуже важного.

— Но!

— Раз! — крикнув грімким неприродним голосом салдат, якого визначено до численя.

Різка піднесла ся до гори, зупинилась на одну хвильку і — скоро протинаючи воздух та мов гадюка гнучи ся в руцї салдата — спустила ся на діл і вєїкла ся в Грицькове тїло. Тїло здріґнуло ся, кінцї ніг, що були вільні, скрутили ся начеб' їх корчі напали; зуби, що вїли ся були в руку, відірвали ся від посинїлої шкіри, голова піднесла ся неприродно скоро до гори і в тїй хвили впала назад з виразом переміненим від болю. Рознїс ся жалісний стогін, а на тїлі лишила ся червоно пурпурова пасмуга.

— Два! — числив салдат далї тонким фальзетом.

— Вижидай команди! — закричав строго комендант, побачивши, що той, що „сїк“ Грицька, ще перед командою „два“ піднїс різку до гори.

Знов підняла ся різка до гори і опустила ся знову. Грицько не видержав, з его грудий вирвав ся болючий стогін, що перейшов в крик.

— О, мамо! на щож ти зродила мене на божий сьвіт? Мамо, мамо!

— Тихо, бабо! — зневажливо крикнув комендант. — Міняй за кождим ударом різку і диви ся, не закривай очий — поганче! — говорив комендант до того, що „сїк“. Салдат переміняв різку, зітхав глубоко, розставив ноги і з острахом дивив ся на дві червоно-пурпурові посмуги.

Напружені, уважні лиця тих двох салдатів, що сидїли на Грицьковім тїлї, з впоєними в одну точку очима, зраджували з яким страхом і з якою відразою слїдили вони за тим, які слїди лишав кождий удар по собі; із болючим виразом очікували вони слїдуючого удару.

— Три!

І знов те саме, але з малою ріжницею. При перших двох ударах підносила ся рука з різкою швидко, а тепер нї. Салдат, що „сїк“, виражав тепер ще меньше чутя, він не думав майже нїчого. — Різка вєїкла ся в тїло, приснула кров. Грицька огорнув тепер величезний біль і він закричав зі всеї сили:

— Оксано, Оксано! Мамо, мамо! О, мамочко моя!

— Чотири! — Пять!

Різка виконувала своє дїло. Кров полила ся потоками, затираючи собою синьо-пурпурові пасмуги. По кількох ударах перестав Грицько призивати матїр, ту утїшительку матїр, що терпить всякі кривди своїх дїтий. — Крик „мамо! мамо!“ перемінив ся тепер в храпливий стогін.

(Конець буде).

Останньої ескадри вже нема. З усього ми розібрали тільки одно, що панцирник Георгій прилучив ся до Потемкіна, а иньші пішли геть, покинувши місто на волю революціонерів...

І справді так стало ся. З Георгія усїх офіцерів звезено на Дагріновський берег, усїх 18 чоловіка, при чому один з них, як кажуть, тут же застрелив ся.

День сей для мешканців був тревожний, хоч правда мало хто вже лишив ся у містї. Морем не можна було тїкати, потяги зелїзниці не в силах були забрати й половини мешканців, не дивлячись на те, що всї товарні ваґони пішли в дїло, а через се багато їхало на фіякрах, на возах, наймаючи їх за не бувалу нїколи цїну, багато тїкало пішки, ведучи й несучи з собою дїтий і потрібний скарб. Усї околишні села й близькі міста переповнились Одесїстами. Місто наше на воєнному станї. З Бендер, Тирасполя, Кишиньова наїхало коло 40 тисяч війська, засїло всї площі, вулиці... з конями, з обозами. Басени одеських фонтан здались на те, щоб поїти з них козацьких коний, прати салдатські сорочки. По всїх улицях їздять козаки, проходить артилерия з пулеметами, над морем поспішно становлять гармати. У готелю „Пассаж" через увесь час засїдае воєнна рада, чи мало приїхало з Петербурга, ведуть ся розмови з командами панцирників. Так проходить день до вечера. У вечері панцирники пішли в море. Так о третій годинї в день переходячи через козацкий кордон збирає ся над'звичайна міська рада („дума"). Деякі члени пропонують скликати збори з усїх верстов одеської суспільности, щоб довідати ся в якому станї стоїть усе, бо нїхто нїчого добре не знає. В решті їде депутация до „командующого войсками", просити про відміну воєнного стану, щоб тим заспокоїти мешканців, по тім до градоначальника, який утїшае тим, що все вже скінчилось на морі, що панцирники здали ся... що вони пішли з Одеси.

Але в суботу панцирники знову опинили ся в гаванї... Знову переполох, знову почали втїкати з міста. Знову надзвичайні збори міської ради, депутация до „командующого войсками". Але ґенерал Коханов прийняв міських депутатів дуже нелаcкаво і перестеріг, що, коли Рада міська що небудь робитиме на свою руку, особливо коли скликатиме загальні збори з усїх верстов суспільности, то він знає, як їх усїх утихомирити. У недїлю стало відомо, що Георгій віддав ся. Справді з нього матроси віддали властям з усїми церемоніями знамя й замки від гармат, завели його в бухту і він тут кинув якір. Тоді „Потемкін" пішов кудись сам. У понедїлок в обідню пору ми бачили, як коло тамошних будинків салдати брали „неприятеля" у полон. Оточивши на площі з усїх боків купу матросів, чоловік з 20, переписавши їх, одводили в таможенний двір. Матросів висадилось на берег чоловіка з 100, а решта, коло 400, нехотїла, щоб їх брала піхота, а просила відвезти їх у Севастополь і там здати їхньому начальству. Гармати на панцирнику були закльопані прутким боцманом. Зараз-же з'явилось оповіщене від градоначальника, що небезпека для мешканців від панцирників минула. Се перша оповістка, що зараз по сьому була передрукована в часописах, де згадуєть ся про панцирники. Про події на морі доси вже не пишеть ся у нас.

Понедїлок і вівторок пройшли у містї тихо. Одеса у день починає брати звичайний свій вигляд, коли не помічати війська. У ночі темно й тихо.

Підводять ся рахунки, скільки погоріло добра в порті. Після з'єсування начальника порта Перелешина є шкоди на 125 міліонів корон. У порті страшенна руїна після пожежі. Більш 20 тисяч портових робочих, що працювали на вигрузці, лишились без дїла, без хлїба...

Воєнним ґенерал-ґубернатором настановлено Карангозова. По селах одеського повіту теж їдуть розрухи, руйнування поміщичих дворів.

У Білявці, звідки поступає вода до Одеси, багато війська, артилерії.

PS. Треба додати, що на похоронах матроза салдат не було, їх не бажали, також не було поліциї, а були самі робочі та иньші мешканці (коло 7 тисяч). Сказано кілька промов робочими й матросами. Далї поклали в могилу кілька проклямацій. Ще коли матроси повертали з похоронів, то їх задержано для допита. Тоді „Потемкін" кинув у місто ті дві історичні бомби. Матросів зараз одпустили, але-ж, коли вони, як перeказують, ступили на портову територию, то в них почали палити з пулеметів. Двох упало на місці, кількох поранено, решту взято в полон. Зараз один поранений матроз з Потемкіна лежить в міській лїкарнї. Поліция пустила чутку, що матросів задержали социялїсти, а через те з панцирника й почали кидати у місто бомби. Чорноморська фльота складаєть ся переважно з украінців, зараз у ній чимало запасних.

Окремі епізоди: Коли з панцирника була кинена у місто перша бомба, то салдати й козаки, що були над морем на бульварі, утїкали в панїчному страху. Те-ж зробили козаки в порті, коли міноноска ще тілько підняла бойовий прапор. Утїкаючи в панїчному страху, вони потоптали кіньми чи мало народу.

Сьогодня надруковано „Правительственное сообщеніе"; як завжди на скрізь тенденцийне й брехливе і остілько нерозумне, що більш діскредитує правительство, ніж правдиві події.

М. Міщанин.

Бунт „Потемкина" скінчив ся остаточно в той спосіб, що панцирник не бомбардував Феодозиї, жалїючи мешканців, але вернув назад до Констанци, де сподївав ся стрінути з иньшими збунтованими кораблями. Та коли з ними не стрінув ся, не остало ся „Потемкинови" нїчо иньшого, як піддати ся задля браку живности, а найважнїйше вугля. І справді по нарадї залога приняла условини румунського правительства і видала єму панцирник і касу, а сама висїла на сушу в Румунії, де єї запевнено, що нїхто не буде виданий Росиї. Населене Румунії приняло радо „бунтівників", зарядженo складки для них на виїзд за границю, та достарчено їм тимчасової роботи при живнах і т. д. А корабель сам і касу віддано на розказ рум. короля командантови двох кружляків, які в короткім часї в погони за „Потемкином" надплили. Та, як послїдні вісти доносять, залога „Потемкина", покидаючи панцирник, отворила в задній части корабля клапи, через які набрало ся у нїм тілько води, що він осїв на мілинї.

Росия й Японія.

Війна росийсько-японська зміняє по части свій дотеперішний характер о стілько, що Японцї заняли вже Сахалїн, отже часть посїлостий росийських. Доси Росияни потїшали ся сим, що землї, які они втратили в війнї, ще не становлять части росийської імперії; тепер вже і сим потїшати ся не можуть.

Сахалїн представляє ся нам звичайно в уяві як край сотворений лише на місце перебування злочинців, як зимний, неурожайний, дикий шмат землї, на якому жиє лише той, хто мусить. Тимчасом оно так не є. Сахалїн містить в собі множество богацтв мінеральних: вугля, нафти, зелїза, а навіть як дехто твердить, золота. На Сахалїнї є також богато лїсів непройдимих, в яких ростуть берези, буки, клени, смереки та сосни, а на полудни навіть дуби та вільхи. Правда, сама середина і північ Сахаліну є неприхитна і понура та дика, але за те полудневі сторони є навіть приемні і милі. Зі звірів жиють на Сахалїнї медведї, лиси, соболї, а з домашних звірів найважнїйший є рен. Населене трудить ся головно ловлею риби. Складає ся оно з Аінів на півдни і Гіляків на півночи острова, а крім того напливової людности хіньскої, японьскої і росийскої. Після урядового виказу з р. 1897 було на Сахалїнї 28.111 мешканців, з чого 8.635 засланців з Росиї. Остров має 130 місцевостий замешкалих, а величина єго є така, як Галичина. До 1875 р. Сахалїн належав по половинї до Росиї і Японії, але від 1875 р. належить виключно до Росиї.

Про події воєнні на Сахалїнї довідуємо ся зі справоздань японського віцеадмірала Катаоки та рос. команданта ґен. ґуб. Лопухина: Дня 7. липня досьвіта появила ся на водах сахалїньских японьска ескадра під командою віцеадмірала Катаоки. По перешуканю води (чи нема мін, або иньших яких перешкод), кораблї транспортові зблизили ся до берега і висадили піхоту на сушу. Тимчасом форт ворожий почав остріляти японьскі кораблї, які однак без шкоди сповнили свою задачу. 8. липня вислано 3 кораблї лїнійні і 2 контрторпедовці, щоб помагали піхоті при занятю Корсаковска. Та поки кораблї надплили, вже піхота японьска обсадила Корсаковск, який по досить слабій обороні попав їй у руки. Росияни, покидаючи місто, спалили єго і цофнули ся з 7 миль на північ до Соловєвки, де старали ся знов здержати Японців. Але і тут виперли їх Японцї і тодї Росияни цофнули ся аж 22 миль на північ від Корсаковска до Володимірівки. Японцї без страт зі своєї сторони добули 4 армати і масу амуниції. Слїдуючого дня знов 2 кружляки і 4 торпедовці збомбардували осаду Нотoро, яку відтак заняла сейчас і обсадила японьска піхота. Будинки тої осади і лїхтаря морска були неушкоджені. Тілько вістий про занятє Сахалїну.

В самій Манджурії тимчасом застій, який однак дуже шкідливо відбиває ся на армії Леневича, серед якої ширить ся невдоволене. Кілька полків вже об'явило своє невдоволене в той спосіб, що не приймають казенної поживи. Субскрипцию на другу позичку японську 4 і пів процентову у Німеччинї замкнено з тої причини, що підписана вже квота перевисшає кільканайцять разів жадану суму. Що до переговорів мирових, то они будуть відбувати ся в Portsmouth, в станї New Hampshire о дві години дороги від Бостону, де лїтом збирає ся цьвіт панства американьского.

НОВИНКИ.

Чернівцї, 13. липня 1905.

Учительскі конференциї відбувають ся сегодня і завтра в Чернівцях, Кіцмани, Вашківцях, Сторожинци і Кимполунзї, підчас котрих руске учительство сих повітів вибере своїх відпоручників до осібного заступництва станових справ і видасть свій осуд про звістних кирипників.

Санация громадск. господарки. На засїданю краевого Видїлу із дня 11. липня б. м. рішено після доверщених доходжень починити відповідні зарядженя, щоб управильнити відносини в управі громад Руска-Монастьора, Якобешти, Бурла, Язловець і Топорівці.

Запомога для Союза Січий на Буковинї. На уладжене пожарничих курсів уділив краєвий Видїл Союзови Січий на Буковинї із краевого пожарничого фонду запомогу в сумі 400 кор.

Приготовляюча кляса при ц. к. ґімназиї в Кіцмани є вже порішена і з 1906/7 р. шк. увійде в жите.

Із ц. к. універзитету. Вчера відбула ся промоция п. Антона Ковалюка, адв. канд. в Садаґурі на степень доктора прав. Промотором був проф. др. Ленц.

Оповістки і т. п.:

Іменованя. Надучитель і пов. інспектор шкільний Іван Абаджер іменований учителем при школї вправ учительської семинариї в Чернівцях.

Із кругів судових. Авскультантів судових Ем. Кремера, д-ра Льва Левнера, Авреліяна Галїпа, Мих. Целїпана і Алекс. Бендаса перенесено із краевого суду в Чернівцях до окружного суду в Сучаві.

Із дирекциї дібр. Совітника двору дирекциї дібр буков. гр. прав. фонду релїґійного в Чернівцях, Авґуста Бема іменовано начальником дирекциї домен і лїсів державних в Ґмунден.

Із кругів лїкарских. Секундарем публ. заг. краєв. заведеня для божевільних іменовано д-ра Абр. Рамлера.

Позір! Тов. ґімн. і сторожа огнева „Січ" в Волоці н. Ч. скликує на день 16. липня 1905 другі загальні збори, на котрі має честь запросити всіх кому лежить на серцї січовий розвій. Головно-ж звертає ся до своїх посестер „Січий", щоб вони відвідали свою сестрицю, загріли єї щирим словом, показали, що всї „Січи" — се одна орґанізация, се сила, якої може наш нарід і не бачить у ній. Збори відбудуть ся на подвірю п. Ів. Москаля. Порядок дневний як на звичайних зборах; потім будуть сьпіви, декламациї і народні забави при звуках Глиницької музики і иньших сільських музик. При кінцї відограють місцеві січовики комедию „Іцко сват". — За старшину: *Нестор Данчул*, кошовий.

Із товариства Рускої православної шляхти на Буковинї. В суботу дня 15. липня с. р. відбуде ся важне видїлове засїдане в „Народнім Домі" в Чернівцях о 6-ій годинї по полудни. Просимо членів товариства брати живу участь. Порядок дневний: 1. Справа дївочої бурси. 2. Справа устроєня прогульок або вечерниць по шляхотских селах. 3. Евентуалїя. Бурсацкий комітет товариства складає при сїй нагоді свою сердечну подяку совітникови конс. о. Галипови, що пожертвував 10 К на бурсу. За видїл: *Николай Влад*, голова, *Пант. Клим*, секретар, *Іван Воробкевич*, касиер.

Посмертні вісти.

Елізе Реклю, найвизначнїйший сучасний ґеограф, помер дня 5. н. ст. липня в Брукселї в 75. році життя на серцевий удар. Покійний родив ся в пасторській сїмї 1830 р., відтак займав ся публїцистикою і наукою, а при тім горячо обстоював за свої републиканьскі ідеї, які ввели його в ряди французької кумуни 1871 р. Після 7 місячної тюрми засуджено його на засланє, а відтак тільки на прогнане із Франциї. Від 1893 р. був Реклю професором порівнуючої ґеоґрафії на вільнім брукcельскім універзитеті. Е. Реклю полишив богато незвичайно цїнних праць ґеоґрафічних, основаних головно на власній обсервациї, бо обїхав сам цїлу землю в шир і вздовж. Головний епохальний його труд — се всесьвітна 19 томова ґеоґрафія: Nouvelle Geographie Universelle. La terre et les homes. Один том єї посьвячений европ. Росиї La Russie d'Europe 918 стор. 8-ки. При сьому томі потрудив ся із Е. Реклю пок. М. Драгоманов; йому належить єї майже вся статистична, етноґрафічна і політична частина. — Під зглядом політичних переконань був Е. Реклю анархістом, звідси і його дружба з росийск. анархістом і ґеоґрафом кн. Крапоткіном.

Надіслане.

До Вп. учительства Радовецкого повіту. До дводнєвній інспекційній подорожи в Серецкім повітї повернув я 6. с. м пізним вечером домів і застав тут телеґраму, якою Хв. Радовецка повітова учительска конференция зволила мене повитати. Не могучи іза того відповісти на ласкавий привіт підчас самої конференциї, прошу Вп. учительство Радовецкого повіту приняти сею дорогою мою найсердечнїйшу подяку і запевнене моєї щирої вдячности. З поклоном *Омелян Попович*, ц. к. професор.

Чернівцї, 7. липня 1905.

Видає товариство „Руска Рада" в Чернівцях. За редакцию відповідає: Іван Захарко.
З друкарнї товариства „Рускої Ради" в Чернівцях під зарядом Івана Захарка.